

Факультет журналістики, реклами та видавничої справи	Аналітична журналістика та соціальні дослідження
	Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) Освітньо-професійна програма: Курс навчання: Кількість кредитів: 3, 90 годин. Мова викладання: українська Дні, час, місце: Французький б-р, 24/26, за розкладом Консультації: Французький б-р, 24/26, щотижнево за розкладом

СИЛАБУС

Викладач:	кандидат політичних наук, старший викладач <i>Бахметєв Андрій Євгенійович</i>
Кафедра:	Журналістики, реклами та медіакомунікацій
Контактна інформація:	andreibahmetev@gmail.com

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися через вказаний e-mail та очні зустрічі на консультаціях.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою дисципліни є сформувати у студентів глибоке розуміння методів аналітичної журналістики та використання соціальних досліджень у створенні якісного журналістського контенту. Курс спрямований на розвиток навичок збору, аналізу та інтерпретації даних, критичного осмислення суспільних процесів, а також оцінки впливу соціологічних досліджень на формування громадської думки.

Завданнями дисципліни є:

- Ознайомити студентів із основними принципами аналітичної журналістики, її методами та жанрами.
- Дослідити методи збору соціальних даних: опитування, інтерв'ю, аналіз відкритих джерел, контент-аналіз.
- Навчити студентів критично оцінювати інформацію, розпізнавати фейки, пропаганду та маніпуляції.
- Розглянути роль соціологічних досліджень у формуванні громадської думки та журналістських розслідувань.
- Аналізувати вплив аналітичної журналістики на політичні, економічні та соціальні процеси.
- Вивчити кейси успішних журналістських розслідувань, їхні методи збору та перевірки інформації.
- Навчити студентів працювати з базами даних, візуалізацією статистичних даних та інструментами аналітики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен :

знати:

- Основні концепції аналітичної журналістики та її відмінності від новинної журналістики.
- Методи збору, аналізу та інтерпретації соціальних даних.
- Принципи роботи з відкритими даними, базами даних та статистикою.
- Жанри та формати аналітичної журналістики (репортажі, розслідування, колонки, аналітичні статті).

- Етичні стандарти роботи з соціологічними даними та журналістськими джерелами.
- Вплив аналітичної журналістики на громадську думку та соціальні процеси.

вміти:

- Використовувати соціологічні дослідження для підготовки журналістських матеріалів.
- Аналізувати тренди в суспільстві та відображати їх у медіа.
- Проводити фактчекінг, перевірку джерел та уникати маніпуляцій.
- Візуалізувати дані за допомогою графіків, таблиць та інтерактивних інструментів.
- Оцінювати достовірність інформації та джерел у сучасному інформаційному середовищі.
- Використовувати сучасні цифрові інструменти для аналітики та збору даних.

володіти:

- Навичками аналізу суспільних явищ та їх відображення в журналістиці.
- Методику роботи з відкритими джерелами, статистичними даними та звітами.
- Техніками інтерв'ювання експертів, збору свідчень та опрацювання документів.
- Прийомами критичного мислення та розпізнавання інформаційних маніпуляцій.
- Інструментами цифрової журналістики, які допомагають працювати з великими масивами даних.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс буде викладений у формі лекцій (16 год.) та практичних (14 год.), організації самостійної роботи студентів (60 год.).

Зміст навчальної дисципліни

Тема	Результати навчання	Форми робіт
1.Сутність та роль аналітичної журналістики.	Визначення аналітичної журналістики, її особливості та відмінність від новинної журналістики. Жанри та формати аналітичних матеріалів. Значення аналітичної журналістики у формуванні громадської думки.	Обговорення, завдання, презентації
2. Методи збору та аналізу інформації в аналітичній журналістиці.	Джерела інформації: відкриті дані, інтерв'ю, документальні архіви, соціальні дослідження. Методи перевірки фактів та верифікації джерел. Використання баз даних та статистичних інструментів.	Обговорення, завдання, презентації
3.Роль цифрових технологій у сучасній аналітичній журналістиці.	Великі дані (Big Data) та їх використання у журналістських розслідуваннях. Інструменти візуалізації даних: інтерактивні графіки, карти, інфографіка. Аналітична журналістика в соціальних медіа: вплив блогів, подкастів, цифрових платформ.	Обговорення, завдання, презентації
4.Основи соціології для журналістів.	Основні методи соціологічних досліджень: опитування, фокус-групи, контент-аналіз. Як працювати зі статистикою: розуміння трендів, кореляцій, вибірових даних. Соціальні дослідження як інструмент розслідувань та аналітики.	Обговорення, завдання, презентації, індивідуальні завдання, тести
5.Аналіз суспільних трендів та громадської думки.	Як розпізнати та проаналізувати соціальні зміни. Вплив ЗМІ на формування суспільної думки. Використання соціальних досліджень у політичній журналістиці.	Обговорення, завдання, презентації, індивідуальні завдання

6.Медіаманіпуляції та інформаційні війни.	Технології маніпуляції в медіа: пропаганда, фейки, емоційний вплив. Як розпізнавати та викривати маніпуляції у журналістському матеріалі. Етика журналістики та принципи незалежності медіа.	Обговорення, завдання, презентації, індивідуальні завдання, тести
7.Аналіз агітаційних кампаній у традиційних та цифрових медіа.	Навчитися розпізнавати приховані маніпулятивні техніки в агітації. Аналізувати фейки та маніпуляції у політичній агітації. Використовувати фактчекінг для перевірки інформації. Визначати вплив маніпуляцій на громадську думку.	Обговорення, завдання, презентації, індивідуальні завдання
8.Створення аналітичного журналістського матеріалу.	Етапи підготовки аналітичного матеріалу: від ідеї до публікації. Робота з експертними джерелами, коментарями, документами. Візуалізація та подача аналітичного контенту.	Обговорення, завдання, презентації, індивідуальні, проблемні завдання

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Варій М. Й. Політико-психологічні передвиборні та виборчі технології : навч. посіб. Київ : Ніка-Центр, 2013, С. 270
2. Верман О. Нейролінгвістичні засоби впливу у виборчій кампанії. Політична психологія : Наук. зб. Львів : «Ліга-Прес», 2013. С. 76
3. Відповідальний маркетинг: концепція та принципи. URL: http://wcunetwork.org.ua/ua/possessing/equalrights/article/Vdpovdalnii_koncepcja_ta_principi
4. Люльов О.В. Маркетинговий підхід до формування іміджу країни: основні детермінанти впливу та драйвери покращення макроекономічної стабільності. *Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка*. 2017. Випуск 2.
5. Поліщук І. Виборчі технології: сутність та різновиди. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія. 2015. № 4. С. 106–112.
6. Рихліцький В. Хроніка передвиборного чорного піару з білбордів. Хто кого переміг?. [ms.detector.media](https://ms.detector.media/manipulyatsii/post/22800/2019-04-27-khronika-peredvybornogo-chornogo-piaru-z-bilbordiv-khto-kogo-peremig/). URL: <https://ms.detector.media/manipulyatsii/post/22800/2019-04-27-khronika-peredvybornogo-chornogo-piaru-z-bilbordiv-khto-kogo-peremig/>
7. Технологія «двійників» та ефект «спойлеру» у виборчому процесі. *ОПОРА - Громадянська мережа - вибори в Україні - Election in Ukraine*. URL: <https://www.oporaua.org/vybory/tekhnologiiia-dviinikiv-ta-efekt-spoileru-u-viborchomu-protsesi-21>

Інформаційні ресурси

1. Виборчий кодекс України. Верховна Рада України. Офіційне інтернет-представництво. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>.

ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю – залік.

Проведення контролю результатів навчання здобувачів відбувається відповідно до Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова URL : https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10%). Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>). У випадку відсутності здобувача на лекції або практичному занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання здобувача відображаються у заліково-екзаменаційній відомості та заліковій книжці.